

7 Giesegård herregårds- landskab

BESKRIVELSE

Nøglekarakter

Herregårdslandskab med moræneleraflejringer, intensivt landbrug og markante skovområder.

Området er præget af store markflader, skovbryn og sparsom bebyggelse.

Beliggenhed og afgrænsning

Område 7 er beliggende i den østlige del af Ringsted Kommune og afgrænses mod øst af Køge Kommune, mod nord og vest af karakterområde 6 *Ringsted og Kværkeby's by- og landområder* og mod syd grænser området

op til karakterområde 10 *Ringsted moræneflade med landsbyer og jordbrug*. Grænserne er sat, hvor herregårdslandskabet ophører, og følger i høj grad veje, men også markskel og skovbryn.

Landskabskarakteren

Området er karakteriseret ved store åbne landbrugsflader med et dominerende skovområde i form af Maglebjerg Skov samt små skovområder (Røvertykke, Pelsen, Hovgårds Tykke og Dyrehave). Syd for Maglebjerg Skov er den tidligere herregård og nuværende kursuscenter Giesegård lokaliseret. Foruden Giesegård ses enkelte gårde og husmandssteder spredt beliggende.

Denne østlige del af Ringsted Kommune er karakteriseret ved et typisk østdansk morænelandskab. Arealanvendelse udgøres primært af skov og landbrugsdrift på store markparceller. Området er endvidere karakteriseret ved at indeholde landskabsformer med dødispræg, hovedsagligt i området nord for Giesegård, hvor der ses flere vandhuller og et mere bølget terræn. De karakteriserende elementer giver landskabet en stor til middel skala. Rumligt har landskabet et åbent til transparent udtryk, hvilket skyldes de bløde landskabsformer og store veldefinerede landskabsrum for størstedelen af området.

Landskabskarakterens oprindelse

Indgangspartiet til Giesegård fra vest

De markante kulturbetingede elementer i dette område knytter sig til den gamle herregård Giesegård, som blev opført i 1608. Der findes således en række tilknyttede gårde og boliger, der gennem tiden har tilhørt Giesegård. Dette kan i dag ses ved, at bygninger spredt i karakterområdet fremstår i samme stil, som de bygninger, der ligger i umiddelbar tilknytning til selve godset Giesegård.

Naturgrundlag

Geomorfologi

Naturgrundlaget i område 7 udgøres i overvejende grad af morænelandskab fra sidste istid med spredte morfologiske terrænformer, der vidner om dødislandskab, specielt i den nordlige del af karakterområdet.

Jordtype

Jordbunden består overvejende af moræneler med punktvis aflejringer af ferskvandsler, ferskvandstørv samt ferskvandssand.

Terræn

Terrænet ligger i niveauet fra 30-40 meter i hele regionen og antager et bølgelignende udtryk, som er karakteriseret ved store bløde bakker.

Vandelementer

Skovene er karakteriseret ved mange dræningskanaler, ligesom der er en del vandhuller ved Giesegård. Enkelte små åer løber i gennem karakterområdet.

Arealanvendelse og landskabselementer

Bevoksningsstruktur

I området er der, foruden Maglebjerg Skov, også en stor koncentration af alléer samt træer på linje langs veje og i markskel. En gammel lindeallé fører op til hovedbygningen ved Giesegård. De karakteristiske vejtræer, bl.a. egetræer, er med til at understrege det generelle indtryk af området som værende herregårdslandskab. Der er også en del småskove, herunder Røvertykke, Pelsen, Hovgårds Tykke og Dyrehave. Skovene er gamle, alle over 100 år, selvom aktiv skovdrift gør, at skoven nogle steder fremstår yngre. Spredt på markerne ses en del spredt bevoksning, ofte omkring små vandhuller.

Vejtræer og stendige langs vejen, der fører til Giesegård fra vest.

Dyrkningsform

Markerne er intensivt dyrkede landbrugsjorde, ofte med planteavl.

Bebyggelsesstruktur

Den primære bebyggelse udgøres af Giesegård, Bedstedgård samt enkelte gårde og husmandssteder spredt beliggende i landskabet. I den sydlige del af området ligger landsbyen Klippede, der blev stjerneudskiftet i 1802.

Kulturohistoriske helheder og enkeltelementer

Herregården Giesegård med de omkringliggende arealer med gamle driftsbygninger, der har tilhørt herregården, udgør tilsammen en kulturohistorisk helhed.

I den stjerneudskiftede landsby Klippede danner de ind- og udgående veje fortsat et tydeligt stjerne-mønster. Vejen, der fører syd ud af byen, har desuden navnet Fællesskiftevej.

Tekniske anlæg

Der er ingen tekniske anlæg indenfor karakterområdet, men jernbanen løber umiddelbart nord for området.

Rumlige og visuelle forhold

De rumlige og visuelle forhold for området er kendetegnet ved et roligt landskab defineret af store veldefinerede landskabsrum, der afgrænses af markante skovbryn. Skalaen er mellem til stor pga. de store skove, de store markparceller og gårde. Landskabet fremstår åbent til transparent, men pga. de veldefinerede landskabsrum er der ikke vide udsigter over landskabet. Ofte ses tydelige stendiger med beplantning, der er med til at gøre landskabet mere transparent. Komplexiteten er enkel, da landskabet er bestående af få og enkelte komponenter. Generelt fremstår landskabet stille, men jo nærmere man er jernbanen, jo større påvirkning har den på området.

Skovbryn og store markflader er væsentlige landskabselementer i forhold til at definere karakterområdets rumlige og visuelle forhold.

Oplevelsesrige delområder og enkeltelementer

Området omkring Giesegård er et oplevelsesrigt delområde. Tidsdybden fornemmes tydeligt, da der er samspil mellem kulturlandskabet og naturgrundlaget. Træerne på række, der leder op til herregården, samt gamle træ-

er i markskel og de markante stendiger er med til at understøtte områdets oplevelsesværdi.

Tekniske anlæg, byudvikling eller andre landskabselementer

Vindmøllerne placeret ved Bedsted Overdrev ligger udenfor karakterområdet, men er synlige fra vejen mod Norddrup. I den nordlige del af karakterområdet er der en støjmæssig påvirkning fra jernbanen, der løber igennem karakterområde 6 Ringsted og Kværkeby by- og landområder. Landskabet er generelt friholdt for tekniske anlæg og fremstår visuelt roligt.

Nøglefunktioner

Nøglefunktioner, udvikling og planlagte ændringer

Landskabskarakteren afspejles i intensiv landbrugsdrift, hvor størrelsen af markparceller og gårde afspejler drift tilknyttet store gårde som Giesegård. Vedligeholdelse af skove samt bevoksede diger er vigtigt for at opretholde landskabskarakteren i det skovprægede delområde.

I de levende hegn er der ofte ældre træer iblandet buske. De levende hegn i markskel og langs veje er væsentlige for opretholdelse af landskabskarakteren.

Udviklingstendenser

Arealanvendelse og vejstrukturer og bebyggelse er stort set ikke ændret de sidste 120 år. Karakterområdet fremstår derfor sammenhængende og med samme tidsmæssige dybde.

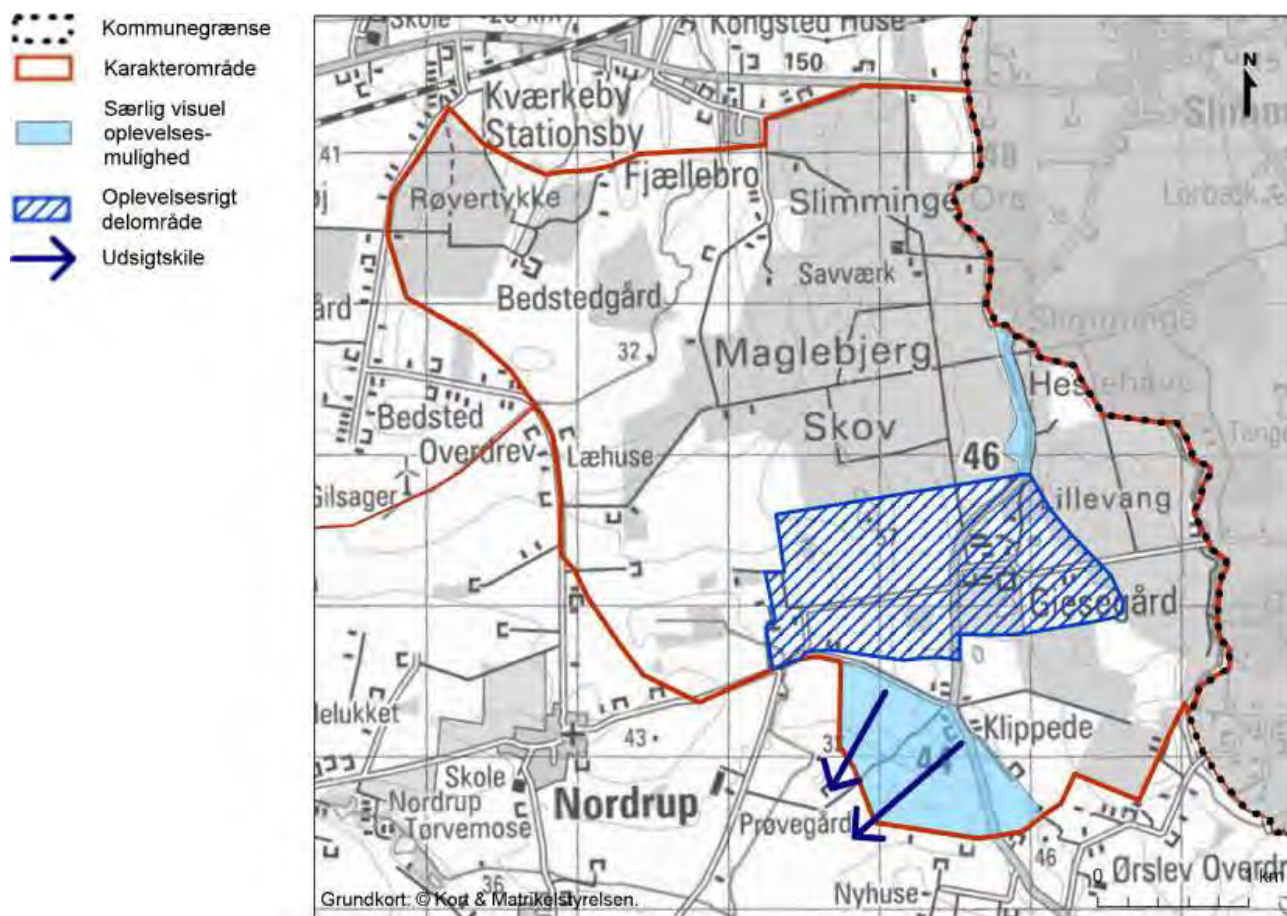
Planlagte ændringer

Der er udpeget to områder til opstilling af vindmøller i karakterområdets sydøstlige del nær kommunegrænsen til Køge, det ene på markerne umiddelbart øst for Klippede og det andet på markparcellen mellem Storevang og Dyrehave.

VURDERING

Landskabskarakterområdet er afgrænset og karakteriseret af sammenspil mellem naturgrundlaget, arealanvendelsen og de rumlige visuelle forhold. En vurdering af landskabet skal bruges som grundlag for varetagelse af de landskabelige interesser i det fremtidige arbejde med landskabet i Ringsted Kommune.

Vurderingen indeholder en vurdering af de særlige visuelle oplevelsesmuligheder i landskabet samt en angivelse af landskabets sårbarhed i forhold til konkrete udviklingsprojekter.

De særlige visuelle oplevelsesmuligheder og oplevelsesrige delområder i karakterområde 7.

Særlige visuelle oplevelsesmuligheder

Omkring herregårdslandskabet ved Giesegård er der mulighed for særlige oplevelser, idet landskabet her er meget karakteristisk. Landskabets historie træder stærkt frem i denne del af landskabskarakterområdet.

Den smalle bræmme af opdyrket jord mellem Maglebjerg Skov og Lillevang er et udtalt eksempel på et småbakket terræn kombineret med herregårdslandskabets store, gamle træer ved vejen og voluminøse skovbryn.

Landskabskarakterens sårbarhed

Karakterområdet opleves som et mellem til storskalalandskab med begrænset bebyggelse og vil derfor være sårbart over væsentlig forøgelse i bebyggelsesgraden. Landskabskarakteren vil være sårbar overfor tiltag, der tilfører flere typer af elementer (tekniske anlæg, nye typer levende hegn, veje, planter etc.) til det meget enkle landskab.

Særligt sårbare områder

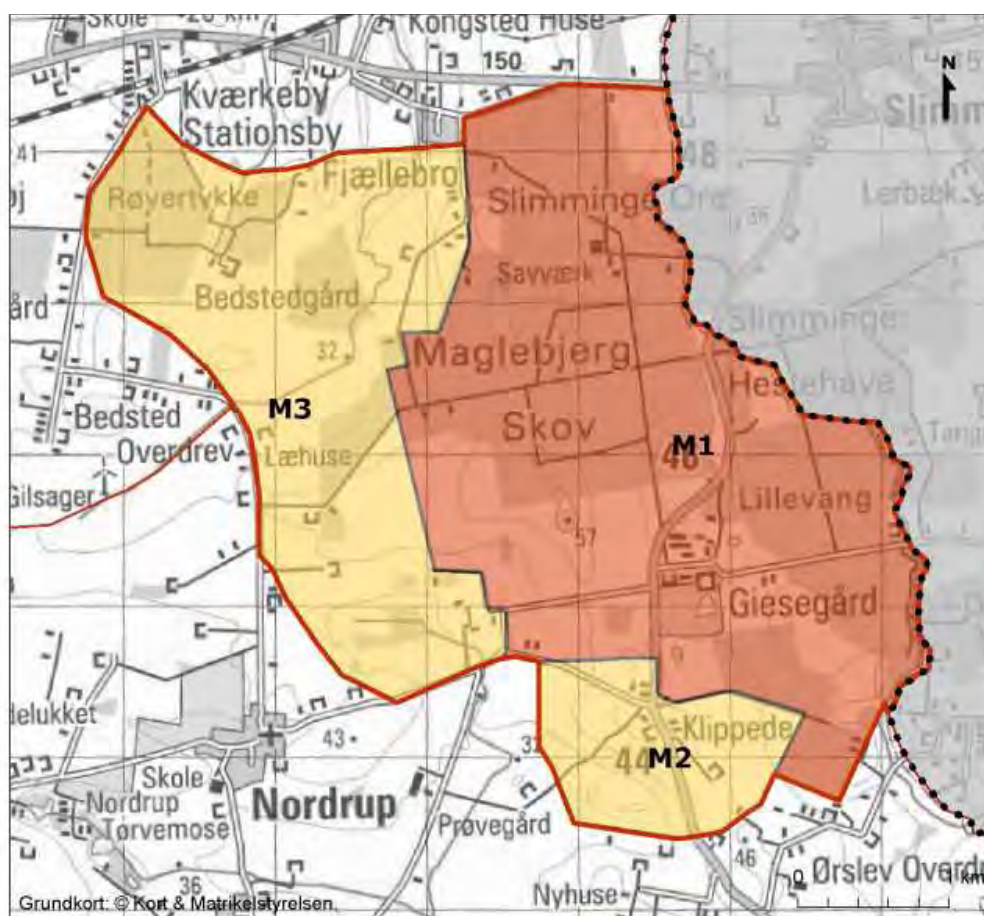
I den sydlige del af området (syd og øst for Dyrehave) er der udpeget to områder til opstilling af vindmøller. Generelt er storskalalandskaber, som i dette karakterområde, robuste i forhold til opstilling af vindmøller. Landskabets karakter er i høj grad knyttet til de historiske herregårdselementer og landskabets åbne flader, der afgrænses af skovbryn. Vindmølleområderne er begge i udkanten af karakterområdet, men de kan alligevel have væsentlige konsekvenser for det enkle herregårdslandskab, hvor der kun er sparsom bebyggelse og ingen tekniske anlæg.

Den østlige del af området omkring Giesegård er særligt sårbart over for tiltag, der vil ændre den særlige karakter og oplevelsesværdi, der er knyttet til herregårdslandskaber. Dette kan eksempelvis være fældning af skovområderne og de gamle træer i området.

FREMTIDIG PLANLÆGNING OG FORVALTNING

Den fremtidige planlægning og forvaltning tager udgangspunkt i kortlægningen af landskabskarakteren samt overvejelser omkring landskabskarakterens tilstand og styrke i de udpegede delområder.

For delområderne er det nedenfor angivet, om karakteren skal beskyttes, vedligeholdes, udvikles eller forbedres. Der kan også forekomme overlap mellem disse forskellige strategiske mål inden for et karakterområde. Endelig angives en række tiltag, handlinger og initiativer, som bør enten begrænses eller igangsættes for at imødekomme den ønskede udvikling for hvert delområde.

De strategiske mål for delområder i karakterområde 7.

M1 - beskytte

Delområdet omkring Giesegård er særlig karakteristisk og rummer dels de åbne markflader og de store skovområder. Det åbne landskab omkring herregården er desuden udpeget som oplevelsesrigt delområde, ligesom den smalle opdyrkede bræmme nord for bebyggelsen er udpeget som et område med særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- › Herregårdspræget er knyttet til åbne, opdyrkede landbrugsflader og de markante skovbryn, der omgiver markerne. For at bevare karakteren bør alléer, vejtræer, diger og de markante skovbryn med gamle træer opretholdes.
- › Al fritliggende bebyggelse bør undgås inden for dette delområde.
- › Ved opstilling af vindmøller bør der tages hensyn til det forholdsvis enkle landskab omkring herregården. Opstilling af en større gruppe vindmøller bør undgås, da de vil virke meget dominerende i det åbne landskab, der ellers stort set er friholdt for tekniske anlæg.

M2 - vedligeholde

M2 skal vedligeholdes, da der her er en karakteristisk struktur omkring landsbyen Klippede, der knytter sig til den tidligere stjerneudskiftning.

Anbefalede handlinger og initiativer:

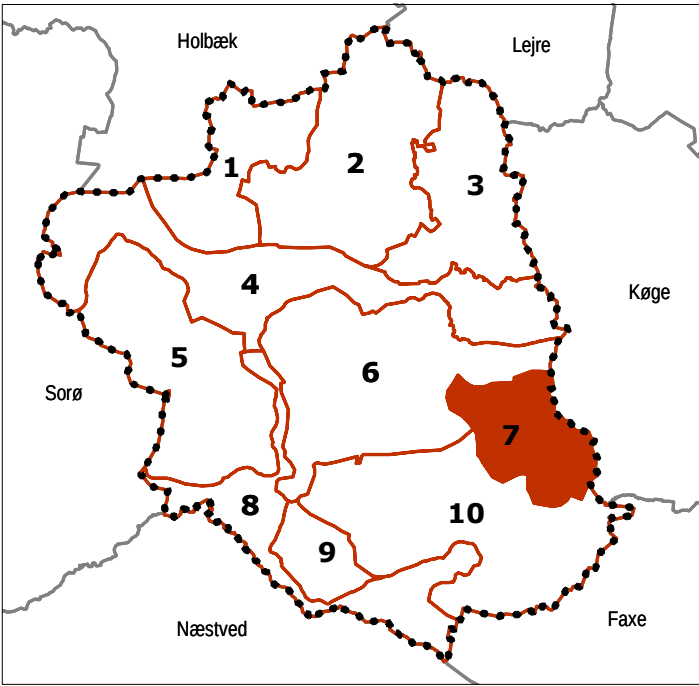
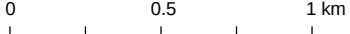
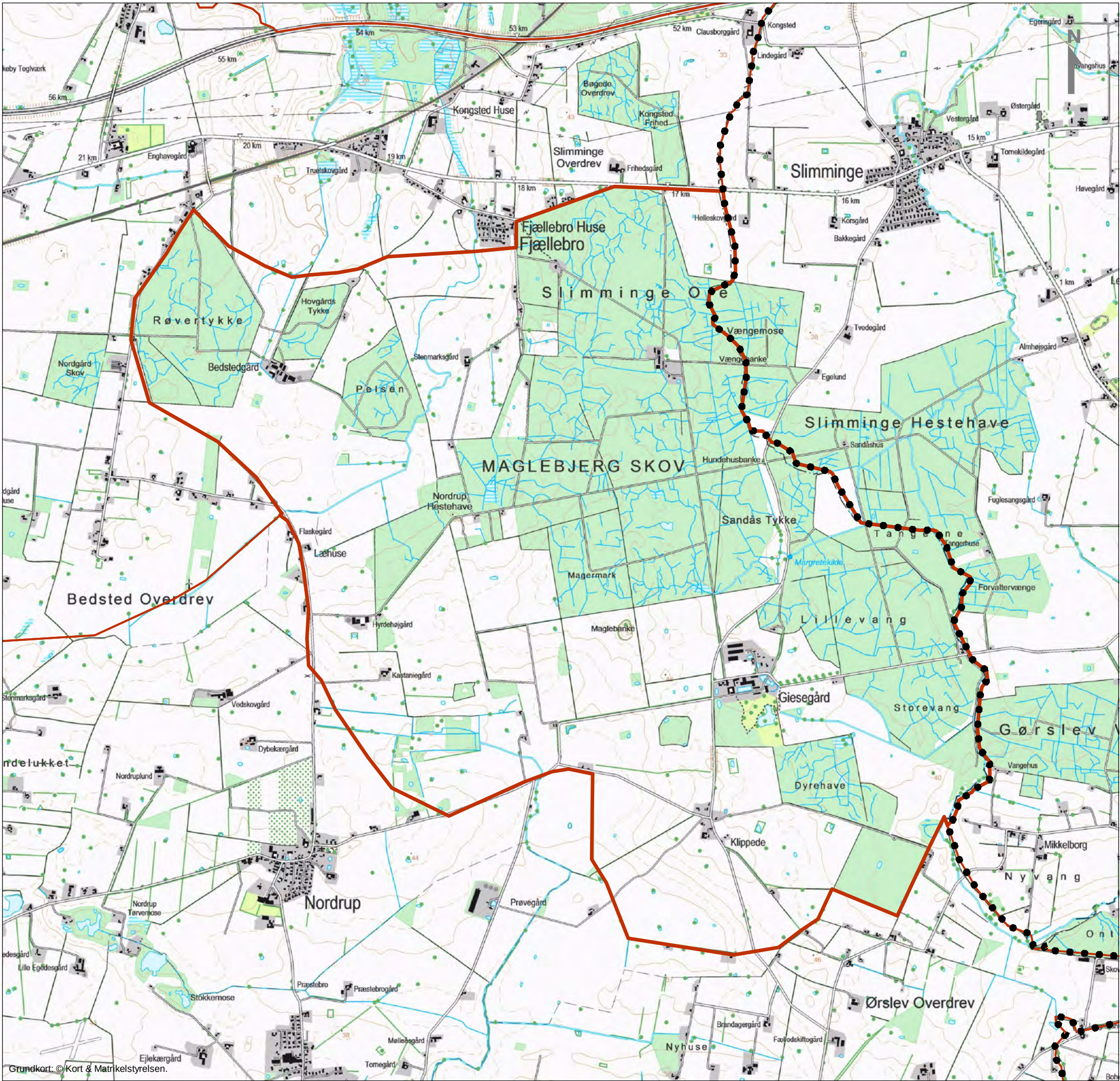
- › De eksisterende vejstrukturer samt sten- og jorddiger bør opretholdes.
- › Ved eventuel fremtidig opstilling af vindmøller skal der tages hensyn til det åbne landskab, der fremstår uden tekniske anlæg. Samtidig ligger Klippede højt i landskabet, og vindmøller vil derfor få en markant placering set fra de tilstødende karakterområder.

M3 - vedligeholde

M3 fremstår som et karakteristisk landskab i middel tilstand og skal derfor vedligeholdes. Delområdet fremstår ligeledes med herregårdspræg, men bebyggelsesgraden er her større end i M1 i kraft af nogle fritliggende gårde og landejendomme.

Anbefalede handlinger og initiativer:

- › De karakteristiske skovområder omkranset af diger skal så vidt muligt opretholdes.
- › Landbrugsmæssig udnyttelse skal understøttes, så de åbne kig over de store markflader fortsat kan opleves.
- › Vandløbet, der krydser gennem delområdet centralt, kan med fordel for landskabet føres tilbage til et mere naturligt forløb, sådan som det ses ved strækningen vest for Stenmarksgård.
- › Det delvist våde område syd for Kastaniegård er i dag tilgroet og med mange drænkkanaler. Ved at retablere området til en vådere tilstand vil et naturpræget område kunne opstå. Dette vil kunne stå i kontrast til de kvadratiske marker og store skovområder.

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Oversigtskort
Landskabskarakterområde 7
Giesegård herregårdslandskab

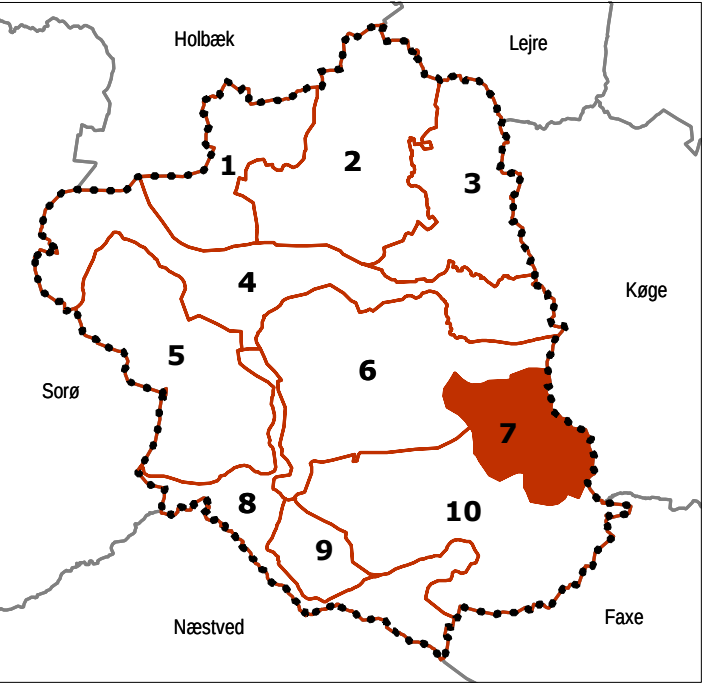
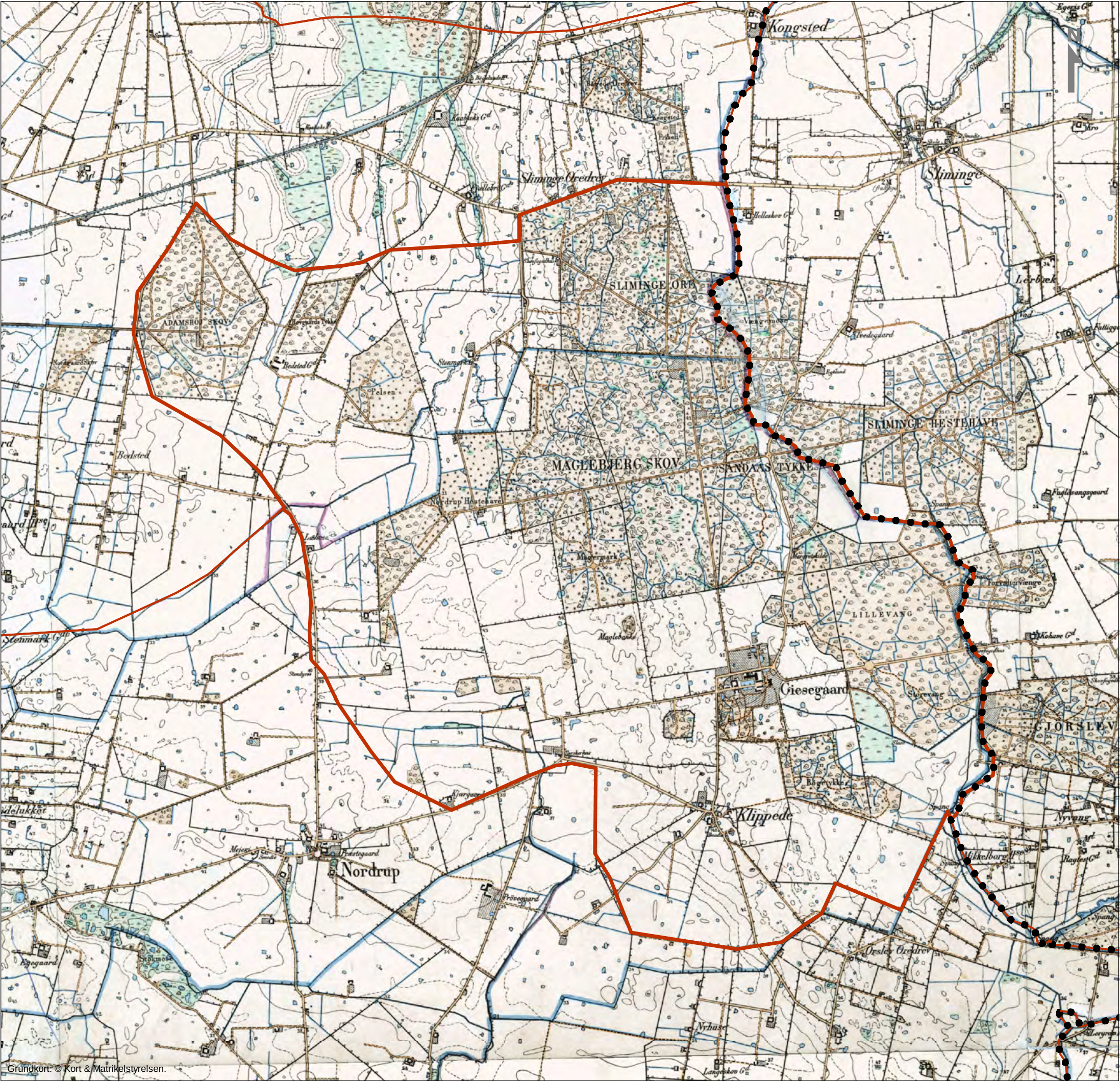
O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 7-1 Oversigtskort.WOR

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013
Dokument nr.	
Rev.	
Bilag 7-1	0

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Høje målebordsblade
Landskabskarakterområde 7
Giesegård herregårdslandskab

O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 7-2 Høje målebordsblade.WOR

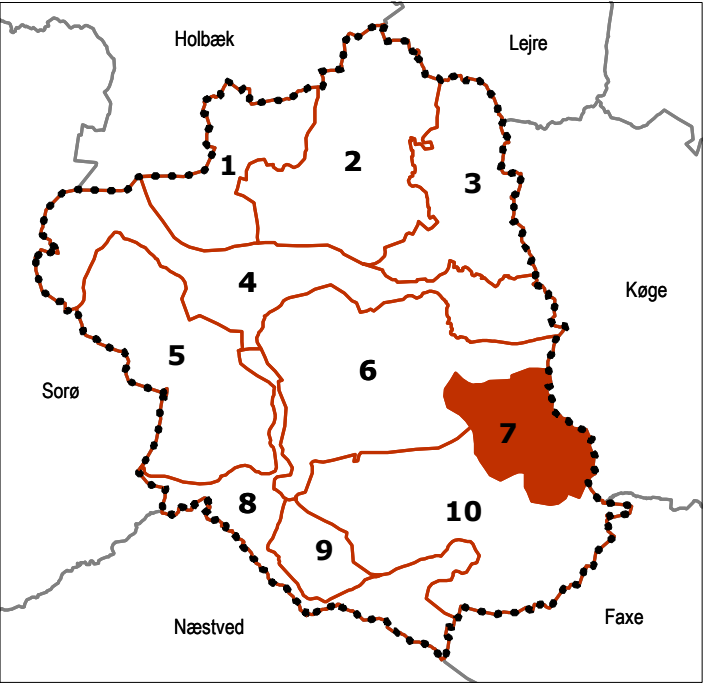
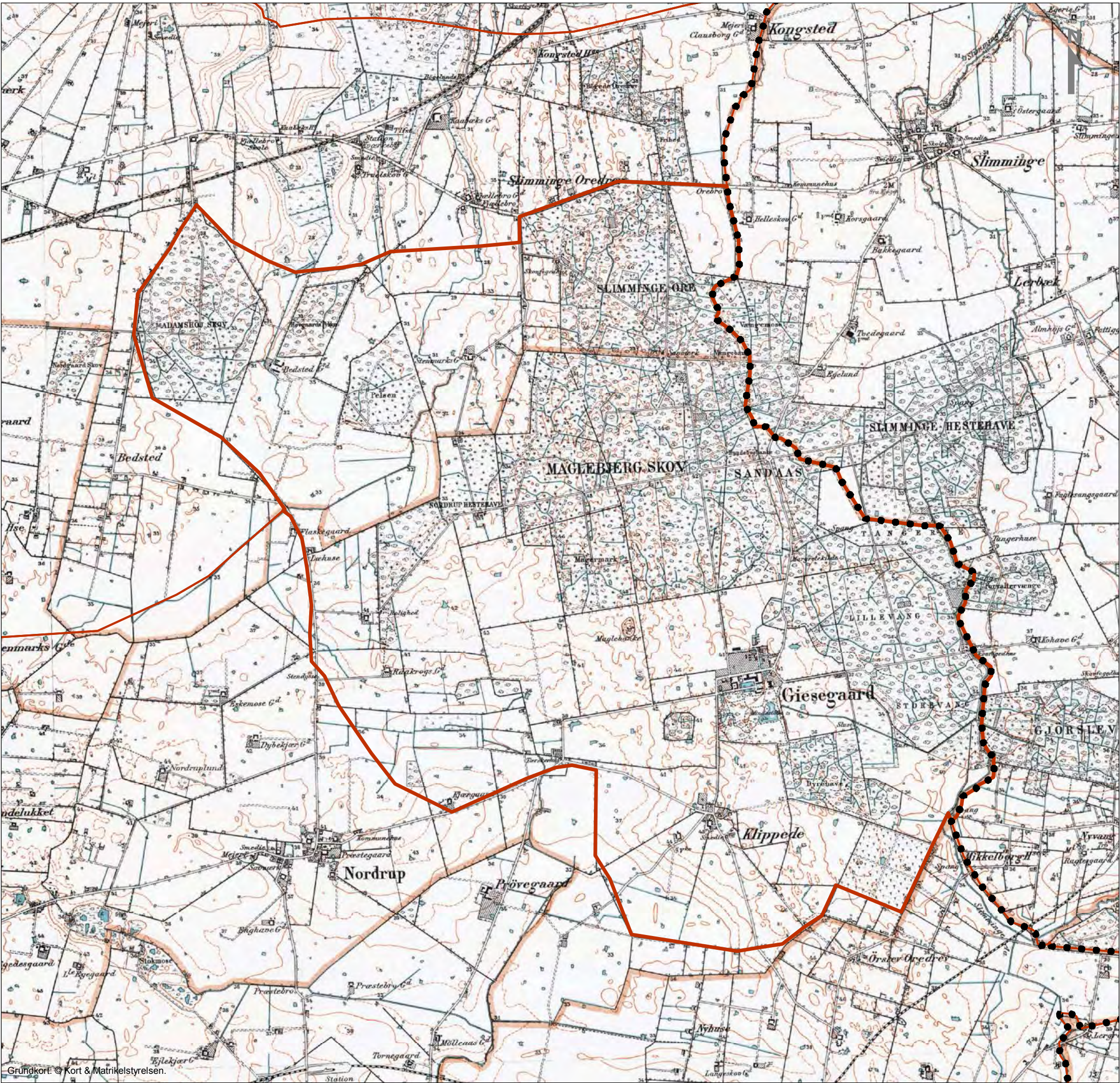
COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

Dokument nr.	Rev.
Bilag 7-2	0

Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse

Lave målebordsblade
Landskabskarakterområde 7
Giesegård herregårdslandskab

O:\A030000\A0324853_Pdoc\GIS\Kortbilag\ Bilag 7-3 Lave målebordsblade.WOR

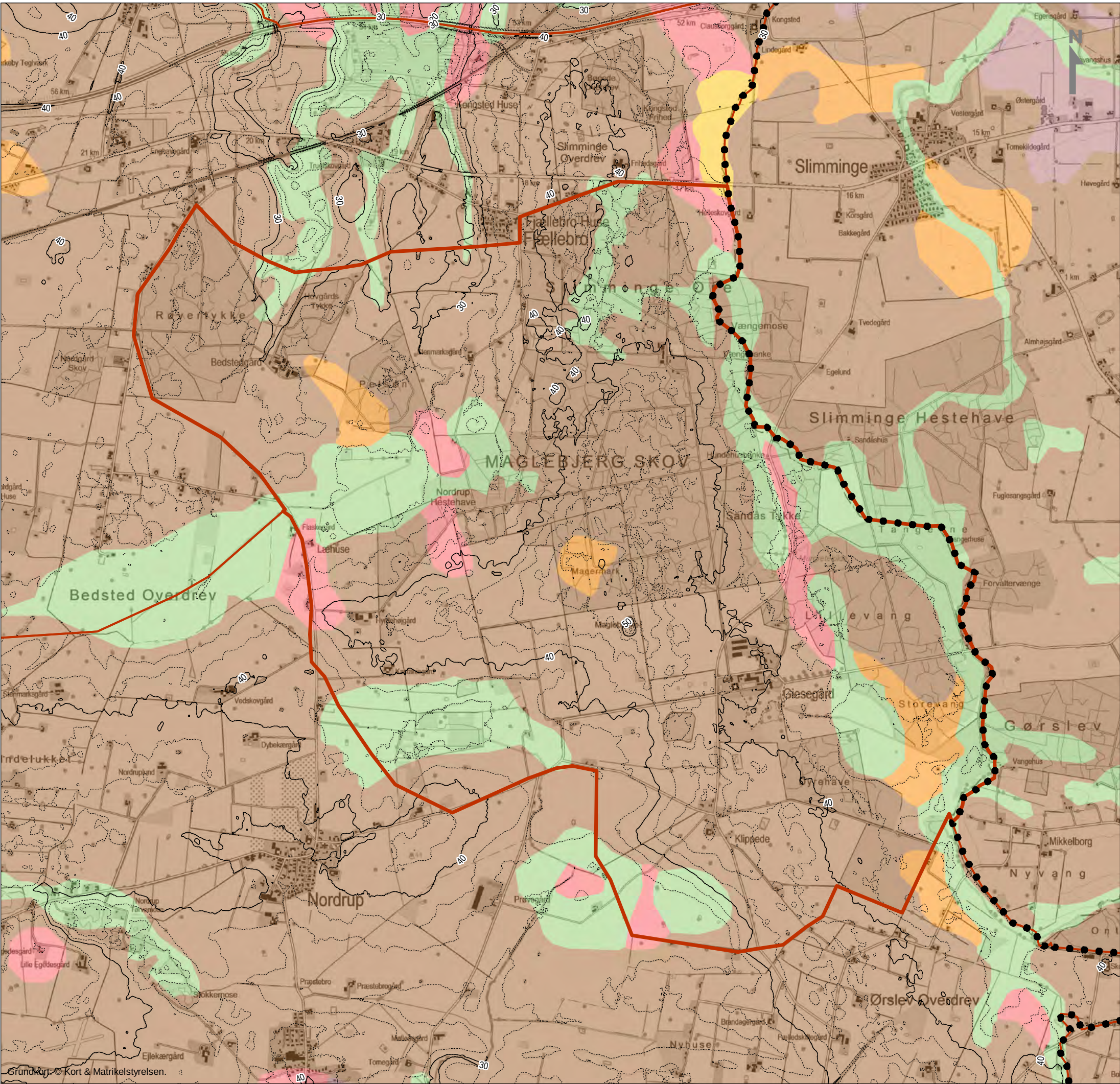
ATR nr.:	A032485
Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Kontr.	AKJO
Godk.	LHJN
Mål	1:25.000 (A3)
Dato	25. jan. 2013

COWI

COWI A/S
Parallevej 2
2800 Kongens Lyngby

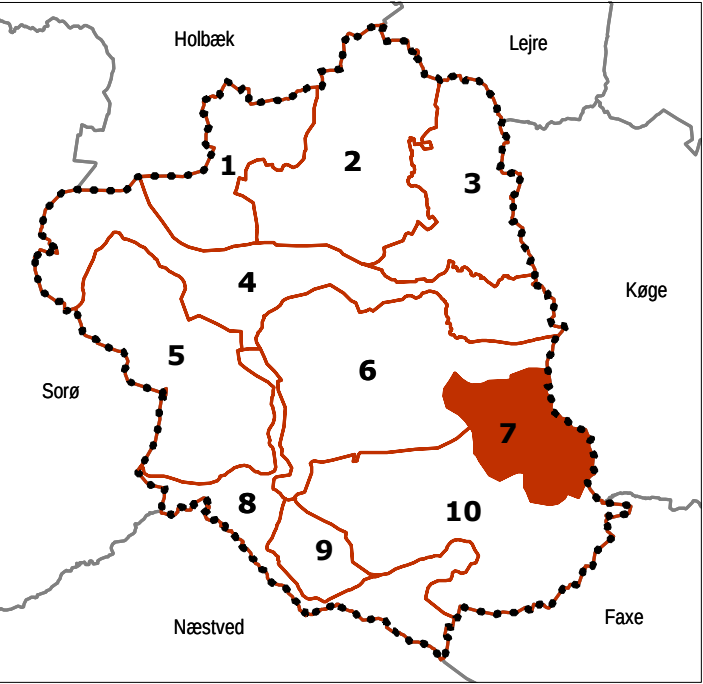
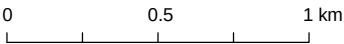
Telefon 56 40 00 00
cowi@cowi.dk
www.cowi.dk

Dokument nr.	Rev.
Bilag 7-3	0

Jordarter:

- Flyvesand (ES)
- Ferskvandsdannelser (FS)
- Marsk (HV)
- Marint sand og ler (HS)
- Strandvolde (HG)
- Moræne sand og grus (MS)
- Moræneler (ML)
- Smeltevandssand og -grus (DS)
- Smeltevandsler (DL)
- Ekstramarginale aflejringer (TS)
- Ældre havaflejringer (YS)
- Prækvartære bjergarter
- Søer (SØ)
- Fyld, havne, dæmninger, diger m.m.

**Ringsted Kommune
Landskabskarakteranalyse**

Jordart	ATR nr.:	A032485
Landskabskarakterområde 7	Tegn./Udarb.	BJO / LHJN
Giesegård herregårdslandskab	Kontr.	AKJO
	Godk.	LHJN
	Mål	1:25.000 (A3)
	Dato	25. jan. 2013
O:\A030000\A032485\3_Pdoc\GIS\Kortbilag\Bilag 7-4 Jordart.WOR	Dokument nr.	Rev.
COWI	COWI A/S Parallevej 2 2800 Kongens Lyngby	Telefon 56 40 00 00 cowi@cowi.dk www.cowi.dk
	Bilag 7-4	0